

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A SZÉCSÉNYI VÁLASZTÓKERÜLET 48-as ÉS FÜGGETLENSÉGI PÁRTJÁNAK HIVATALOS LAPJA.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
— Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szóke Jenő.

A szerkesztőség telefon száma: 6.

Előfizetési árak, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére minden közleményre vonatkozó minden közlemény a szerkesztőhöz küldendő.

A kataszter.

(Cs.) Sok más nyavalyával egyetemben a katasztert is a Bach-korszak hozta a magyar nép nyakára. Ahogy kigondolta a „német”, úgy elméletben és papiroson igazságos és méltányos bázisa lehetett volna ez a kataszter, népies nyelven lankaszter (összön belé a ménkü!), a földadó kiporciózásának szegényre gazdagra egyformán; de ahogy a gyakorlatban végrehajtották a Bach-huszárok, utánuk az alkotmányos magyar fináncminiszterek huszárjai is 1850 óta már háromszor, valóságos átokká vált a szegény nép nyakán. A kataszter ugyanis voltaképp az a rengeteg nagy léniázott könyv lenne, a mibe a fináncminiszterek kiküldött becslobiztosainak, népies nyelven a földkóstolóknak (szintén összön beléjük a ménkü!), igazságos szemle és becslés után be kellett vón vezetniök minden gazda földbéli szegénységének a területét és évi tiszta „hozamát”. Ennek a nagy könyvnek aztán neki estek a fináncdirekciók s adatai után kivetették a földadót kire-kire, a tiszta jövedelem 25 százalékában.

Látnivaló, ha becsületesen készültek volna ezek a kataszteri birtoklevelek, vagyis ha a földkóstoló urak a föld minémiségének, tehát hozamképességének osztályait a valósághoz hiven húzták volna rá minden határ minden darab földjére, — akkor a kataszteri tisztajövedelem után kirótt földadó igazságosan nyomta volna a szegényt, a gazdagot egyaránt. Ám mit csináltak ezek a himpellér földkóstolók igen sok helyen? A gazdag em-

berek földjét (már tudniillik a hol megkenték a dülöben vivő kocsijuk kerekét) a valóságon alul becsülték, a prima klasszisú nagybirtokot beirták szekundának s ezzel a kataszteri tisztajövedelmét a valódnál felére csappantották a gazdagok földjeinek. Mivel azonban a földadó minden határra nézve kontingentálva, vagyis egy összegben megállapítva volt, melynél kevesebbel a fiskus be nem érte, az ármányos földkóstolók az ilyen manipulációk miatt megkevesbült földadóösszeg mínuszát úgy hozták ki, hogy a szegény emberek földjét, kiknek kenegetésre nem futotta a bugylárisn, a valóságtól eltérőleg egy osztályljal feljebb becsülték, lankaszterizálták. A paraszt sivar földje így jutott sok helytt az első osztályba, míg a nagygazda dús televére a felét se fizető második klasszisba. Égbekiáltó gazságok történtek ily manipulációk révén Kárpátoktól az Adriáig, mind a szegény ember bőrére, nyüzására. Magam is, pénzügyi fogalmazó koromból, számtalan esetet láttam, a hol az ármentesítés után is hasznavehetetlen ártérnek szerepelt több ezer holdas latifundium s alig fizetett adót, mely után pedig makai gazdák száz pengő forintot fizetgettek évi haszonbérül hagyma alá a nevelő tulajdonosoknak, a ki ily sikerülten kóstoltatta föl a földjét a Wekerle-huszárokkal.

Számba se lehet venni a tömérdek jajveszékeldő panaszt, a mi országserzte felhangzott évtizedeken át a „lankaszter” ily gyalázatos népnüzésai s főlháborító igazságtalanságai miatt. Persze mind a megcsalt nép keserűségeiből. Nagybirtokos egytelu egy se

lamentált soha. Ez mind meg volt elégedve avval a lankaszterrel. Hogy a munkó csapjon bele! — mondotta ellenben mindenütt rája a nép. A gazdasági gépvigecet kivül nem is volt a paraszt jobban elkeseredve senki istenfia ellen, mint a hogy el volt keseredve a földkóstolók ellen.

A sok lamentációt végre meg kellett hallania a kormánynak is. Az adótörvények novellájában gondoskodott az igazságtalanul dühöngő földadó igazságosabb kirovásáról is. Elrendelte az új kataszteri becslési fölvételeket, vagyis az eddigi csaláson alapult földhozam-becslések kiigazítását. Kinevezett erre a célra épp a napokban száznál több új „földkóstolót” is, a kik már maholnap be szállongják az országot s noteszbe veszik a gazdák sérelmeit, kívánságait, óhajait az új becslés becsületessége irányában. Megkönyvitendő ez urak munkáját, a miniszter községenként is felhívta az országot, hogy a kataszteri kiigazítás iránt a maga javaslatát minden falu küldje be hozzá. Ennek a becslésnek július 1-én jár le az utolsó terminusa. Valamiként fel lesznek jogosítva a gazdák egyenkint is, hogy a kiigazításoknál ott a helyszínen is kiki érdekelt megjelenhessék, megjegyzéseit és panaszait megtehesse, melyet mind köteles leszen a „földkóstoló” úr, valamint a nagytörvény kiküldött bírāja protokolumba venni.

Nohát ott legyen ám minden gazda és nyissa ki a száját, hogy nyom legyen a kiigazítási eljárásnál minden sérelemnek, minden igaztalansági helyzet ellen való felszólá-

TÁRCZA.

A naplóból.

Szeretlek! édes kedvesem,
Szeretlek s nem fáj semmi sem.
Felejttem mind a könnyeket,
Mert látom fénylő szép szemed,
Mert ajkad édes, csókolom,
S a panasz elhal ajkamon,
Mert karod át, meg átölel
S a bú szívemre sohse' lel,
Mert öledben elaltatom,
S a menyországról álmodom . . .

Szeretlek forrón, kedvesem;
Szívemből, mélyen, végtelen,
Szeretlek, mint egy nagy gyerek,
Ahogy szeretni csak lehet,
Mint egy örült, mint egy bolond! —
Hát olyan nehéz ezt hinni? . . . mond!

Somló Sárika.

Ragusa.

(Bella vista)

Irta: Loránd Dozsa.

Ragusa igazi paradicsom! Europa, talán a világ legszebb fekvésű helye — mintha az Isten jókedvében teremtette volna — Lentfekszik csak nem Dalmácia sarkán így Apeliával egy vonalhan. Nem messze Baritól az olasz kikötőtől és Montenegrótól; Hercegovina és a jámbor Adria közvellen szomszédságában. Egész nyugodtan titulázhatjuk exotikus vidéknek; a leghidegebb időszakban is átlag 10 — 12° meleg van. — Ragusa óriási völgyben fekszik oly képen, hogy déli oldala szabad és tengerre nyílik; Környéke pedig Karszt hegység hegyei, völgyei, vizesései, patakocskái és folyócskáinak — tengeröblének és szigeteinek — fantasztikus váltakozása.

A várost Epidaurus uralkodása alatt alapítják a görög kolonisták kiket a kellemes éghajlat és a halászat csal ide! A régi Ragusa távolabb épült egy félszigeten ott hol Ragusa-vecchia azaz zaftat áll. — Mai helyén

vár volt, melyet békés időben hal raktárnak használtak fel. Körülbelül a VIII. században zaftati földrengés és csuszamlás után jönnek a sokkal védettebb Ragusa várba; csak ezután és itt fejlődik ki Europa leghatalmasabb városává, úgy, hogy kincsbén, kereskedésben vetekedik Florenc, Velence és Nápolylyal és miképen ezek, úgy ő is kivívja függetlenségét és szabad köztársasággá lesz. Ez a szabadság nem sokáig tart; mert a dalmát városok mindmegannyian önállóságra törekednek s így minden segítség nélkül kénytelen meghódolni Velence előtt s teszi azt annyival is inkább, mert erkölcsi és anyagi segítséget kap érte! De ez sem tart sokáig, mert barátságba lépnek velünk magyarokkal s nekünk hajolnak meg. Érezve, hogy valakire támaszkodnunk kell és tudva, hogy csak tőlünk magyaroctól nem kell féltetni önállóságukat végtelen ragaszkodnak is hozzánk és szeretettüknek számtalan jelét adják.

Tatárjáráskor, mikor Béla Dalmátiába menekül mindenütt kitárt karokkal fogadják noha ki vannak téve a tatárok kegyetlen

lásnak. A ki nyugét- baját most majd elő nem adja, hát magára vessen: úgy marad a „lankasztere”, a hogy eddig volt — igazságtalanul, a valónál és méltányosnál súlyosabban megporciózva földadóval.

Az új törvény a kataszteri tisztajövedelem 25 százalékos adójáról 20 százalékra, tehát teljes öt perccel leszállította a földadót. A főnökmíniszter biztosan számít arra s igaza is van, hogy ez 5 százaléki kevesebbet megtérül azon a réven, hogy az eddig hamissággal kevesebbet fizető urasági birtokok az új kataszteri kiigazítások révén igazságosan, tehát a mainál több földadóval lesznek megróva. Így hát az 5 százalékos engedés mellett is bejön a fiskusnak a 74 millióban kontingentált földadó bevétele. A gazdák legyenek résen, hogy csakugyan azok a földadó-kulcsot eddig megcsaló nagybirtokok szolgáltatassák be ezt az 5 százaléket, ne pedig megint a szegény kisember földjére szözzék ki ezt az 5 perccet is azok az ármányos földkóstolók!

A jövő.

Irta: Barok Imre.

A haladás egyik tényezője a halál. Ha az ember halhatatlan volna akkor haladás nem lenne mert hiányoznék a lények örökös körfogása a különböző és ellentétes emberi áramlatok azon gyakori változása amelyek fáradhatatlanul kergetik egymást előre az élet örökös folyamában. A halál az mely az öreg maradi szelleme és az ifjak ujtó törekvései között összeütközést idéz elő: és ebből a soha meg nem szűnő hatalmas harcából nő ki a tettvágy, a nyugtalan vjatkozás és az emberiség termékeny haladása a fejlődés útján. Ez August Comté elmélete, mint a haladás egyik fő feltétele.

Amit oly sok idővel előbb Comte megmondott ma mint tény látjuk beigazolvva. Az ifjuság most is a haladás megszemélyesítője és gazdag letéteményese.

Visszataszító tünik fel mikor a régi rendszer egy-egy alakja mint hátráltató lép fel, de legigaztalanabb mikor az ifjuság lelki életének össze závarásával akarják hátráltatni a haladás megváltoztathatatlán tényét.

A régi rendszer korlátokkal teli megyéje nem a haladást tüzték ki célul, ennek elősegítésétől irtóznak. Rávetik magukat az ifjuságra, hiszen ha ezeket meg lehetne tartani régi sötét látókörbe, mentve volna fekete táboruk.

Az ifjuság önálló gondolkodásának megakadályozására igen jó teret látnak középiskoláinkban. A növendékek oly dilemma elé állítanak hogy legfeljebb csak a legfejlettebb intellectus tud belőle igazságot kihámozni. Mit tartson az a diák tanárai őszinteségéről, mikor egy délelőtt 8-9-ig vallás órájuk van, melyen s azt tanítja tanáruk, hogy a világot isten 6 nap alatt teremtette 9-10-ig pedig fizika óra van melyen azt bizonyítja tanáruk a következetesség biztos tudatában a tudomány elvitázhatatlan tényeivel, hogy semmiből nem lehet valami és valamiből nem lehet semmi.

Itt az ellentét: oly nyilvánvaló hogy a figyelmet el nem kerülheti, mi lesz tehát a végeredmény melybe a 16-18 éves diák megállapodik.

E kínos dilemma volt tehát céljuk azonban azt kell hinnem eredmények után, hogy nem teljesen sikerült sőt azt kell mondanom, hogy a kísérlet, melytől oly sokat vártak s várnak, a mi részünkre ütött jól be. Az a fiatal lélek melyet egy kínos dilemma elé állították megtalálta a helyes utat egy táborba vannak, hol nem fogadnak el örült hipotéziseket, csak tudományos eredményeket és ezekkel kiűzik azokat a fantasztikus elméleteket, melyek egy fallal körített kolostorba megállhatnak még igen soká, de a nyílt színen már meg vannak számlálva napjai.

Döngetik már az évszázados fallal körültett korhadtt alkotást. Úgyes építmény a magá nemében. El kell ismerni. Azonban oly építmény ez, melyet erőszakkal szétverni nem lehet, mert védelmezői életük árán is talán védelmezik ezt.

Fanatizált fekete hadsereg ez, nehéz dolgunk lesz, de győzni fogunk. Mi vagyunk az ostromlók, az ifjuság, telve az igazság tiszta érzetével. Mi vagyunk a döngetők, fegyverünk a tudomány elvitázhatatlan tényei. Olyan fegyverek ezek melyeknek e korhadtt épület nem tud ellentállni. Lehet, hogy az

eldülő épület az ostromlók közül is megköveteli áldozatát. Ezen a lerombolt ősi alkotáson, azokon az eltemetett testeken fog felépülni a szabad magyarország egységes társadalma.

HIREK.

A szanatóriumi lapok mint a József kir. herceg szanatórium egyesület hivatalos lapja, f. hó 15-én megjelent számában tette közzé közgyűlési, valamint az egyes helyi bizottságok működéséről szóló jelentését.

A szécsényi bizottság működéséről ezeket írja.

Szécsény, szegénysorsú tödőbetegek gyógyítási céljaira 1233 korona 97 fillért gyűjtött a lelkes bizottság, mely a tagdíjakon kívül adományok, táncmulatságok, teaestélyek jövedelméből került ki. A bizottság akcióját a fiatalság, a középiskolai ifjuság is segítette. A lelkes adományozók között özv. Velics Antalné és Velics Lajos szerepelnek nagyobb összeggel. A szécsényi kaszinó áldozatkészséggel támogatta azokat az ismeretterjesztő estéket, melyet a bizottság Baross Árpádné Rosner Eleonóra bárónő ő méltósága elnöklétével rendezett. Az egyesület buzgó működését a szécsényi bizottság ez évi április 4-iki gyűlésen Ruszinkó Antal kir. tan. méltatta és elismeréssel adózott. Az elnöknőnek, Décsi Alfrédné pénztárnoknőnek és Décsi Alfrég titkárnak köszönhető, hogy a szécsényi bizottságnak 1 pártoló, 28 rendes és 5 rendkívüli tagja van.

A szécsényi állomás bővítése. A szécsényi kereskedők folytonosan panaszkodnak, hogy az állomás a teher forgalomhoz képest igen kicsi a panaszokkal orvoslás végett a miskolci üzletvezetőséghez fordultak, mindeztideig eredménytelenül.

Ugy értesültünk azonban, hogy a panaszokat újabban az üzletvezetőség alaposan találta és akként intézkedett, hogy a forgalom könnyebb és zavartalanabb lebonyolítására egy újabb — negyedik sín pár építessék.

Az építést legközelebb megkezdik Ez intézkedéssel a vasuton szállító közönség jogos kívánsága teljesül!

bosszuállásuknak. Majd meg a tatárok visszavonulásakor mikor igazán nincsenek a magunkkal is tehetetlenekre szorulva, nemcsak hogy nem igyekeznek hűbéres uraiktól elpártolni — de kincsesei látják el Bélát és legkiválóbb férfiakat adják mellé kísérő és segítő társul — hogy állítsák talpra a lepusztított országot. — Szeretettük megnyilatkozik Zsigmond, Nagy Lajos és felesége majd Mátyás király iránt kinek az akkori püspök a világhírű ragusai ötvös-művészet remekét egy tálcát ajándékozott, melyen apró tengeri állatok oly képen vannak kidolgozva, hogy vizet öntve reá, — uszóknak tünnek fel, — Sajnos időközben a püspök meghalt a mű ott maradt. Ma is őrzik és mutogatják e tálcát, mint Mátyás Királynak szánt hódoló ajándékot. — Egyik hatalmas jelzője szeretettüknek az is hogy Mária Teréziának hódolatuk alkalmával visszahozták a századokon keresztül becsületesen őrzött — Szent István jobbát.

— Napoleon, mint minden értékes dologra úgy Ragusára is kiveti hálóját, meghódítja — és Ragusa alatt a bűvös-bájos Lakroma szigetére Miksa Mexicoi-császár palotája mellé — várat épített, hogy egy percre

ide jöhessen a jóságos Adriával szerelmeskedni. — Napoleon bukása után az osztrákok azon sátankodnak, hogy Ragusa (Dubrovnik) nekik hódoljon meg. 1867-ben a kiegyezés alkalmával még a jó ragusaiak feliratban kérték a királyt, a császárt, hogy Magyarországhoz csatolják őket a magyarokhoz kikkel olyan testvéri egyetértésben éltek. Ma pedig gyűlölnék ők is — s ezt nem csodálhatjuk ha tudjuk, hogy Dalmátiában a horvátok — osztrák fenhatóság alatt kerültek uralomra — mi meg magunkkal lévén elfoglalva, tétlenül néztük, mint ölik ki belőlük a legkisebb magyar rokonérzést és oltják beléjük a gyűlöletet. Zsigmond Király által adományozott Roland szoborról s ugyancsak az általa épített rector-palotáról nem leng a tricolor, de ott van fekete-sárga fenhatósága alatt a Horvát-zászló! Így engedték el Dalmátiát — így ézt a paradicsomot! Ragusát! Hogy vissza tudjuk csatolni merő ábránd, mert a magyar gyűlölet már fékevesztetté vált.

Mi is adtunk a ragusaiaknak! Máig fenmaradt Zsigmond király által épített Roland szobor mely hajdan a magyarnak tengerig terjedő hatalmát jelképezte — ma Szt.-Blázus zász-

laja hirdeti róla az ünnepnapokat. Ugyancsak Zsigmond építette a remek olasz stílu rector-palotát. Hatalmas oszlopos épület ez; — elől óriási veranda kő padokkal, hol a senatorok várták a gyűlés megnyitását. — Egyik oldalán gyönyörű festmény mely Magyar anyaországot ábrázolja 4 tartományával allegoricusan: anyát 4 gyermekével. Megszólalásig tökéletes e kép! Mintha csak hallanánk az anya kérdő szavát: „melyiket szeressem?” s mintha hallanánk s látnánk egyszerre elszállni a gyermekek ajakáról „engem.” Ezen épületben voltak a híred ragusai inquisitio börtönök — melyek vakság és odvaságban és a rettenetes kínzó eszközei és vetekednek a palermóival. Mostszázadokkal később ha csak egy percre is lepillantunk, felgerjed a vérünk s ökölbe szorul a kéz mert mindjárt az első börtönben mely akkora hogy csak a köpad s rája fektelett férhet el benne. — A köpad előtt mély üreg, felette csigán beerizthető óriási súly, hogy minek volt ott — kitalálják.

A püspöki templomban őrzik azt az oltárt terítőt, melyet Mária Nagy Lajos felesége ajándékozott a ragusaiaknak azon kedves fogadtatásért melyben öt hosszas ott tartó-

Adományok. Özv. Strausz Albertné halála alkalmából Strausz Miklós a szécsényi szegényház javára 20 K. a szécsényi szegények részére pedig 10 K. adományozott.

Esküvő. Sarlós József azelőtt rimóci. most horgosi aljegyző f. hó 15-én tartotta esküvőjét Zsigo Anna úrleánnyal, Velkei Kálmán rimóci kántortanító nevelt leányával.

Sok szerencsét kívánunk az ifju párnak!

Az ördögök mellett lakó háztulajdonosok f. hó 15-én a városháza tanácstermében Konrád Odón városi főjegyző elnöklete alatt értekezletet tartottak, melyen a járási hatóság részéről Dr Finger Vilmos járási orvos jelent meg.

Az értekezleten elhatározták, hogy az árkot csatornával látják el és betömik.

A csatornázás és egyéb, munkálat 6700 koronába kerül s tekintettel arra, hogy ennek keresztülvitele úgy közegészség, mint közlístasági szempontból a város összes lakóinak érdeke, az értekezlet elhatározta, hogy a költségek $\frac{1}{2}$ -ad részének megtérítését a képviselőtestülettől fogja kérni.

Amint értesültünk a kérvény feletti a képviselőtestület még e hónapban megtartandó gyűlésén fog határozni.

Szem előtt tartva városunk érdekét kívánatos, hogy ezen fertőző betegséget terjesztő hely végre valahára megszűnjék.

Fizetés kiegészítése. Schummer Kákos balassagyarmati fűszerkereskedő fizetésekiegészítést jelentett.

A nógrádvármegyei „Mária Valéria” tüdőbeteg szanatórium egyesület f. hó 13-án délután 4 órakor tartotta Balassagyarmaton a vármegyei ház nagytermében alakuló közgyűlését. — A közgyűlésen Prónay Mihályné szül. Battyányi grófnő és gróf Majláth Géza elnökölték.

Gróf Majláth Géza megnyitó beszédében meleg köszönetet mondott a megye lelkes közönségének, mely áldozatkészségével az egyesület eredményes működését biztosította.

Jegyzőkönybe vették az alapító tagok névsorát, különösen pedig gr. Zichy N. János senior 1000 koronás adományát.

Elnökké Prónai Mihály és gr. Majláth

kodása alatt részesítették. Magyar ember önkéntelenül is meglátja — a templom régiségtárában — azt a hosszú ereklye tartót, melynek oldalára latinul van felírva:

„Manus regni Hungarorum martiri Ladislus” — Mártir Lászlónak a magyarok királyának jobb keze — (hogy Lászlót Mártirnak írták valószínűleg az ötös hibája ki ezen időben rendkívül sok martir és szentnek készített ereklye tartót s nem tudta a szentet martirság nélkül elképzelni) — Csodálatom-végtelen csodálatom, hogy nem akadt még magyar, ki meg pendítette volna ennek szent és igazságos magyar királyi kéznek visszaszerzését, melyet nem is nagy váltság díjért — mégha nagyért is vissza tudánk, vissza kellene szereznünk. — Mellette áll egy bizanci korona mely Mária ajándéka — azonban régiségtárnak valamelyik izetlen öre ereklye tartóvá alakítá s így értékéből sokat veszített s nem közelíti meg — a mi nemzet muzeumunkban őrzött bizanci koronát.

Végül emlékek között megemlítem, meg kell említenem Pilei várkapu felett levő három márvány fejet — melynek Jókai könyvet szentelt.

(Folyt. köv.)

Géza, alelnökké Nagy Mihályné és Hanzély Gyula, ügyvezető alelnökké Nagy Mihály, titkárokká pedig Pongrác György Vay Kázmér választották.

Ugyanakkor megalakult a balassagyarmati választmány is, melynek elnökévé Balás Barnát választották.

Az újévi zárta. A szécsényi összes rőfös és divatárú kereskedők közös értekezletükön megállapodtak, hogy üzleteiket ezentúl további intézkedésükig 8 órakor zárják be.

Névmagyarisítás. Schönfeld Sándor szécsényi lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel Szabóra változtatta. Gratulálunk!

Szállóbiratokosok és bormérők figyelmébe. Hasznos szolgálatot kívánunk teljesíteni midőn szállóbiratokos, — vendéglős — és italmérő polgártársaink különös figyelmébe ajánljuk az (1908: XLVII. t.-cz.) új bortörvény 14. §-ában foglaltakat, mely szerint a kötelező bornyilvántartás f. évi július hó 1-ével veszi kezdetét.

A nyilvántartási (iv) füzet e napon a község előírása által lebélyegeztetendő és a készletben levő borok e nyilvántartásba ugyanezen napon faj és minőség szerint, valamint a beszerzési és származási hely megnevezésével bejegyzendők lesznek érkezésük időszerinti sorrendjében és hézag hagyása nélkül.

Az ezen nyilvántartáshoz szükséges „Bornyilvántartási füzetek” lapunk kiadójánál Glattstein Adolf könyvkereskedőnél beszerezhetők.

Ezen törvény rendelkezéseire érdekelt polgártársaink figyelmét felhívni annál is inkább indokoltnak tartottuk, mert az ez irányban mulasztás kihágást képez és 10—600 koronáig terjedhető pénzbüntetést von maga után.

CSARNOK.

A tűzvész.

— Az orosz népeletről. —

[rta: Tolstoj].

Az orosz parasztlak aratás idején mind kivonulnak feleségeikkel mezei munkára s otthon csak az öregek és kis gyermekek maradnak.

Egyik házacskában csak az öreg nagynya maradt otthon három kis unokájával.

Az öreg asszony kemencébe gyújtott, azután lefeküdt kissé pihenni. De alig kezdett szundikálni, egy sereg légy lépte el arcát s hogy ezektől megszabaduljon, kendővel takarja le magát.

Az unokák egyike, a hároméves kis Massa kinyitotta a kemence ajtaját, kihuzott abból egy csomó üszköt, melyet falapátra kaparva, kisetelt a pitvarba. Ott gabonakévék voltak felhalmozva, melyeket a parasztlak később akartak a padlásra vinni.

Massa egyenesen a kéknek tartott s a kezében lévő lapátról az üszköt nagy lelki nyugalommal szórta azokra. Azután fujni, szítani kezdte a tüzet, teljes erejével. A lángok hirtelen magasra csaptak, belekapva minden közelben lévő éghető anyagba és a kis Massa örömrivalgással tapsolt és táncolt a tűz körül.

Gyorsan visszasietett a szobába és másfél éves kis fivérét, Kiruchkát, karjánál fogva vonszolta ki a pitvarba. A kis kölyök még

alig birt járnai és csak nagy nehezen mászott Massa utáni, ki kezeivel tapsolva, mondta.

— Nézd, nézd, Kiruchka, mily gyönyörű tűzijátékot gyújtottam!

A kékéből már magasra csapott a sís-tergő, veres láng . . .

Midőn a pitvar mindjobban megtelt fojtó füsttel. Massa megijedt és ordítva rohant be a szobába.

A kis Kurichka a küszöbön elesett, erősen megütötte magát és keservesen sirt.

Ekkor Massa behuzta őt a szobába s mindketten félre bujtak a padka alá.

A nagyanya azonban mitsem tudott minderről, mélyen aludt. Vanja, a három testvér legidősebbike, éppen az utcán volt, midőn meglátta a házból kitóduló füstfelhőt. Oda szaladt, s keresztülhatolva a tűz és fullasztó füsttel teli pitvaron, a szobába rontott és nagyanyját felébresztette vészkiáltással.

De az, az álmom és ijedségtől elkábulva, egészen megfeledkezett a gyermekekről, midőn kirohant az utcára hol, jajveszékelve szaladgált házról-házra és segítségért kiabált.

A padka alatt Massa egészen csendes volt, de a kis fiú még mindig nagyon fájlalta megütött orrát és hangosan ordított. Vanja meghallotta a sirást, a padka alá tekintett és megpillantva Massát, oda kiáltott:

— Gyorsan, gyorsan kifelé, itt elégték!

A pitvarban siettek, de lehetetlen volt a tűztengeren és fojtó füstön keresztülhaladni. Vanja felrántotta az ablakot és megparancsolta Massának, hogy ugorjék ki. Mikor az szerencsésen kint volt, megkapta kis fivérét s vele együtt akart kiugrani, de a gyermek nehéz volt és ellentállt.

Sirt, kiabált és Vanját ellökte magától, ki kétszer is elesett, mielőtt sikerült neki a gyermekkel együtt elérni az ablakot. A ház bejárata lángokban állt. Vanja a gyermek fejét keresztül dugta az ablakon és szépen le akarta eresztetni, de a kis Kiruchka iszonyú félelmében belecsimpaszkodott az ablak párkányába és nem akarta az eleresztetni.

De Vanja kétségbeesett félelmében rekedten kiáltott oda Massának:

— Húzd ki a fejét az ablakon keresztül!

A mentés Isten kegyelméből és a derék Vanja lélekjelenléte s testvéri szeretete által szerencsésen sikerült.

Midőn a nagyanya emberekkel és segítséggel visszatért, az egész ház már óriási lánggal égett, de a gyermekek biztonságba voltak!

Szerkesztői üzenetek.

P. J. Egyik versét mult számunkban közöltük, a másikat nem. Hogy lehet ilyet imi, azt a benyomást teszi az emberre, hogy egyik kitűzött célja az értelem kizárása volt. Máskor kevesebb verset és több értelmet kérünk.

Unatkozó. Mért öli maga unalmát versbe sokkal jobb tervet ajánlanánk az unalom elűzésére pld. olvasson verseket és ne írjon.

Utazó. Ezen nem igen segíthetünk. Ne gondolja, hogy a sajtó korlátlan hatalom. Ha minden visszaélést kiírnánk, ha kedvünk s akaratumk szerint támadnánk mindent ami helytelen, igen kevés intézményünk állna meg helyét.

L. S. Buzgósága dicsérendő azonban még mindig a közölhetés nivóján alul áll.

H. J. Ez úgyben forduljon a miniszteriumhoz, hol ha protekciója is van elérni célját.

2 utcai szoba, konyha és
kamra kiadó
Mihalik Gusztávnál.

Ne mulassza el
megízlelni a természetes al-
kalikus sulfatus

◦ G Y Ü G Y I ◦

gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borviz, hanem jónak
bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsava-
nyosság, gyomorhurut, aranyeres bántalmak,
alhasi pozsga, hárgaság, elhízottság, vese- és
hólyaghurut eseteinek gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben
és vendéglőkben. 6—6

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni,
hogy a vásártéren lévő fakereskedésemet a Léber
Jánostól megvett saját házamba helyeztem át.
Raktáron tartok mindenféle épület- és faanya-
gokat, cserépszindelyt és kátrányanyagokat.

Tisztelettel

Prágai Ernő

fakereskedő.